

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère <1543-1623>

Mogvntiæ, 1617

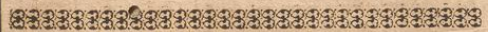
Cap. 11. De impedimento ægræ mentis,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78477)

tantum personis contrahendum: ut quartum, quintum, sextum, decimum & undecimum, hoc est, cognatio, crimen, nempe adulterium inunctum homi. id est in via ad futurum matrimonium, cultus disparitas, honestas publica, & affinitas. Videri possunt Bellarminus in libro De matrim. cap. 18. & Sanchez in lib. 7. disp. 6.

Distinguntur adhuc aliter eadem maiora impedimenta; quod quaedam sint iuris naturae; nimirum quia recta ratio dicitur impedire matrimonij contractum, eleuatum à Christo in Sacramentum: quaedam vero tantum sint iuris Ecclesiastici. Vnde fit vt in his auctoritate publica dispensari possit: non item in illis. De singulis in particulari dicitur: primo, considerabim⁹ maiora, quae sunt iuris naturae: secundo, maiora quae sunt iuris tantum Ecclesiastici: & postremo loco minora. Quae autem dicuntur de viro erunt pariter intelligenda de femina, & è contra, nisi aliud annotetur.

TITVLVS PRIMVS.

De maioribus matrimonij impedimentis quae iuris sunt naturae.

Ista sunt sex, indicata hoc versu: Mens agra, ac toniunx, vis, error, ineptia, sanguis: Quorum sensus est: i carere vsu rationis, coniugatum iam esse, cogi ad contrahendum, errare circa personam cum qua contrahitur, ineptum esse ad carnalem copulam, & consanguineum esse illi cum quo contrahitur, de iure naturae impedire matrimonium. Cui, quatenus requirit consensum liberum, repugnant mens agra, vis, & error: & quatenus significat vnici Christi cum vnica Ecclesia coniunctione, aduersatur ipsum contrahi cum pluribus, quam cum vno vel vna. Ac demum quatenus institutum est ad liberorum procreationem, repugnat non modo ineptia; sed etiam sanguis, qui naturaliter facit illud auerfari.

CAP. XI.

De impedimento agra mentis.

SVMMARIVM.

- 66 Defectus agra mentis, seu vsus rationis, impedit matrimonij validitatem.
- 67 Amentes non sunt permittendi coniugi etiam si id expetant.
- 68 Quando sit aut non sit peccatum inire matrimonium cum furioso habente lucida intervalla.

66. Quoniam ad matrimonium liber consensus requiritur, nisi adsit rationis vsus: illos in quibus is defuerit, nec esse est ad matrimonium inhabiles esse. Esita pueris contrahentibus usum rationis, matrimonium nullum esse ex defectu consensus, habetur ex cap. Tuæ fraternitati De sponsalibus in fine. Similiter perpetuo furiosis vel amentibus, contrahentibus, ex defectu quoque consensus, nullum est matrimonium ipsorum ex cap. Dilectus De sponsalibus.

67. Neque licitum esse duos amentes coniungere: imo prohibendos esse, si coniungi vellent, bene probat Sotus in 4. dist. 34. sub finem: tum quia fieret proli iniuria: quia quantumcunque per aliam personam prouideretur illius educationi, non obuiaretur tamen illi graui incommodo, quod amens nasceretur; deinde quia alienum est à ratione permittere vt homines belluarum more carnaliter coniungantur: nec refert, quod in eo non peccarent defectu ratione. Nam si blasphemant, vel aliud legi naturae repugnans attentarent, sine dubio cohibendi essent.

68. Quod si furiosus lucida habens intervalla matrimonium contrahat: atque tunc, cum contrahit compos sit mentis validum est matrimonium, ex capite. Neque furiosus 32. questio. 7. vbi glossa id annotat. Verumtamen si inde probabile mortis periculum, vel vxori vel infantibus immineret, peccatum esset mortale cum tali contrahere. Sin tale peri-

culum abesset, non videretur peccatum esse plusquam veniale, aut forte nullum esse. Quia si tali vxorem ducere licet, iuxta Apostolum in priore ad Corinth. 7. ad contrahendum fornicationis peccatum cui obnoxius est (nec enim ab eo liber est omnino, sicut is qui perpetuo caret vsu rationis) licebit quoque; foeminae nubere illi; cum spes fuerit probabilis & se & prolem conseruandi ab illius furia.

CAP. XII.

De impedimento coniugij.

SVMMARIVM.

- 69 Stante matrimonio, etiam non lum consummato, secundum iniri non potest: non obstant quod alter coniunx probabiliter putetur mortuus.
- 70 Dua conditiones requiritur vt mulier possit tut à conscientia inire secundas nuptias.
- 71 Quatenus inditia, aut fama de morte mariti possint sufficere foeminae, ad contrahendum licite cum secundo.
- 72 Non est speranda mulier eo solo nomine, quod propria auctoritate nupserit: & ad quid ea teneatur, cui dubitat an prior maritus adhuc viuatur, aut scit adhuc viuere.
- 73 Quando sit validum matrimonium contractum mortua vxore, quam maritus qui contrahit existimat viuere.
- 74 Pater ducentis vxorem priore adhuc viuente.

69. Cvm sit contra rationem matrimonij à Christo in Sacramentum instituti, vt patet ex dictis tractatu primo cap. 1. num. 4. quod vnus viri plures simul sint vxores: vel vnus vxoris plures simul sint viri: dubium non est, quin per legitimum matrimonium habere iam coniugem, sit tale impedimentum contrahendi secundum, vt reddat ipsum omnino inualidum. Quod verum est non modo cum prius matrimonium fuerit carnali copula iam consummatum, sed etiam cum nondum fuerit, ex capite. 1. 3. & vlt. De sponsa duorum. Atque hinc est quod si mulier existimans probabiliter virum suum mortuū esse, secundo viro auctoritate iudicioque Ecclesiae nubat, etiam si cum eo manserit diutissime, nō ideo tamen prius matrimonium dissoluatur, siq; prior vir ipsius reuertatur, debeat ad illum redire: vt habetur 34. questio. 1. cap. 1. Quamquam, vt ex eod. cap. habetur, non censetur talis mulier peccasse, adulteraque; fuisse: nisi secundo viro adhaeruerit, postquam primum adhuc viuere cognouit, ex cap. Si virgo, eadem questio. 1.

70. CÆTERVM vt intelligatur quando mulier possit tuta conscientia accipere secundum virum, dum prior non compareret, & probabiliter putatur mortuus (de qua re late Sanchez libr. 2. disput. 46.) obseruandae sunt duae conditiones ad id necessariae, iuxta cap. 2. De secundis nuptijs. Prior est, vt mulier ipsa vere sibi persuadeat priorem virum suum mortuum esse: aliqui enim ageret contra conscientiam; quod non licet. Posterior est, cum faciles sint mulieres ad tale quid sibi persuadendum, vt id credat non leui de causa, sed iusta: & argumento moraliter certo. Quod argumentum, cum triplex assignari possit iuxta glossam ad cap. finale, De lite non contest. verbo Praesumatur; nempe certus nuncijs, fama communis, & inditia quae gignant vehementem praesumptionem; vt v. g. quod ille prior vir fuerit valde senex, abfueritque; multis annis: aut quod ingressus sit praerium nec amplius visus. Atque constat quidem mulierem, cum acceperit certum prudentis iudicio nuncium de morte prioris viri, posse alteri nubere, ex cap. In praesentia, De sponsalibus in fine.

71. SED an ad idem sufficiant fama & inditia praedicta, versatur in controuersia. Communior autem sententia (quam cum Syluestro Matrimonium 8. questio. 13. tenet Nauarr. in Enchir. cap. 22. num. 53. ac tribus sequentibus: tenent item Sotus in 4. dist. 37. sub finem: atque Couarr. in Epitome quarti Decretalium parte 2. cap. 7. §. 3. num. 3. & 4. pluresque alij quos Sanchez loco citato questio. 3. refert) declaratur his propositionibus.

72. Prima est: Iudicem Ecclesiasticum non debere mulieri facultatem concedere, vt secundo viro nubat, donec certum

nuncium

REGINA
PRAE
HBRJ
E. V